

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/48/2024
Identifikačné číslo spisu:	6720010179
Dátum vydania rozhodnutia:	16.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6720010179.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci obvineného C. L. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 16. septembra 2025 v Bratislave, o dovolaní obvineného C. L. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. novembra 2023, sp. zn. 4To/110/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného C. L. sa odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) z 31. mája 2023, sp. zn. 4T/37/2020, bol obvinený C. L. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

obvinený C. L. ako osoba v zmysle ustanovení § 127 odsek 4, odsek 5 Trestného zákona a § 116 Občianskeho zákonníka blízka osobe poškodenej I. V. nar. XX.XX.XXXX, žijúcej s ním vo faktickom partnerskom vzťahu v meste K., okres K., v mieste svojho bydliska v byte na X. poschodí obytného domu na ulici S.. Y. č. XXX/X a tiež v mieste jej trvalého bydliska v byte v obytnom dome na ulici S.. Y. č. XXX/X, prevažne v stave po spoločnej predchádzajúcej konzumácii alkoholu a prevažne v priestoroch obydla, ale aj inde v čase od mesiaca január 2016 do 7. júla 2018 opakovane a dlhodobo spôsoboval psychické a fyzické utrpenie, ako aj osobné príkorie poškodenej I. V. tým, že s rôznymi časovými intervalmi opakovania, s rôznou intenzitou konania a rôznym spôsobom sa dopúšťal vedomého, cieleného, postupne sa stupňujúceho hrubého, bezohľadného a agresívneho správania sa a zaobchádzania s I. V., postupne vyúsťujúceho z jej prvotného verbálneho napádania a osočovania vo forme urážok, posmeškov, vulgárnych nadávok a ponižovania až do jej fyzického napádania tak, že ju strkal, sotil, namykával, rukami aj nohami naznačoval, smeroval útok a niekedy ju aj zasiahol do rôznych

časť tela, šťuchal ju päšťami rúk bolestivo do rebier, robil jej schválnosti, vykrúcal jej obidve ruky za chrbát až pokiaľ mu nepovedala že ju to bolí, alebo pokiaľ nepočul že v nej „niečo chruplo“, čo prerastalo do postupne stupňujúceho sa fyzického útočenia voči jej telesnej integrite, spôsobovania jej stavu fyzickej bolesti, psychických útrap a traumatického prežívania jeho agresie a útokov voči jej osobe a takto jej opakovane spôsoboval aj rôzne drobnejšie poranenia /modriny/ bez potreby ich lekárskeho ošetrovania a tiež v dôsledku jeho násilného konania I. V. utrpela aj zranenia závažnejšie, vyžadujúce si aj následné odborné lekárske ošetrovania a to predovšetkým

- v mesiaci január 2016 malú tržnú ranku v oblasti koreňa nosa s krvácaním bez potreby šitia s dobou liečenia 6 dní,

- v mesiaci december 2017 diagnostikovanú zlomeninu IX rebra vľavo a diagnostikovanú, ale znalecky nepotvrdenú, zlomeninu VIII rebra vľavo s dobou liečenia 35 dní,

- v mesiaci marec 2018 zlomeninu ľavej kľúčnej kosti s posunom úlomkov s dobou liečenia 70 dní a

- dňa 7. júla 2018 v čase okolo 12.00 h po spoločnej konzumácii alkoholu v pohostinskom zariadení zvanom G. na ulici J. č. X v K. po tom, ako došlo ku konfliktu C. L. s iným zákazníkom pri pulte pohostinského zariadenia, ktorému chcela I. V. stojaca za ním zabrániť, túto rukou smerom dozadu odsotil, v dôsledku čoho stratila rovnováhu a spadla popri pulte na zem, po čom pohybujúc sa dozadu stúpil nohou do oblasti bedra tam ležiacej poškodenej a následne spadol celou váhou svojho tela na ležiacu poškodenú, čím poškodenej I. V. spôsobil zlomeninu dolného ramena sedacej kosti vpravo s posunom úlomkov, zlomeninu zadnej časti horného ramena sedacej kosti vpravo so zasahovaním do prednodolnej časti kĺbovej jamky bez propagácie do kĺbovej štrbiny, diskretnú zlomeninu kôry /okostnice/ prednej hrany krížovej kosti a krížovej kosti vpravo v strednej časti v blízkosti štrbiny s dobou liečenia 84 dní, ktoré zranenie si vyžiadalo okamžité lekárske ošetrovanie a hospitalizáciu v nemocničnom zariadení.

Za to mu prvostupňový súd podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d), § 46 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona, § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona prvostupňový súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a uložil mu probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona prvostupňový súd obvinenému určil skúšobnú dobu vo výmere 5 rokov.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona, § 51 ods. 3 písm. b), písm. f) Trestného zákona prvostupňový súd obvinenému uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a zákaze kontaktu s poškodenou I. V., nar. XX. M. XXXX, trvale bytom S.. Y. XXX/X, XXX XX K. v akejkoľvek forme, vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami a podľa § 51 ods. 4 písm. a), písm. d) Trestného zákona mu uložil povinnosť nepriblížiť sa k poškodenej I. V., nar. XX. M. XXXX, trvale bytom S.. Y. XXX/X, XXX XX K. na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a zdržiavať sa v blízkosti jej obydľia a povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému uložil aj povinnosť nahradiť poškodenej I. V., nar. XX. M. XXXX, trvale bytom S.. Y. XXX/X, XXX XX K. škodu titulom bolestného vo výške 4.669,- eur (štyritisícšesťstošesťdesiatdeväť eur).

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku prvostupňový súd obvinenému uložil aj povinnosť nahradiť poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., so sídlom Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 35 937 874, škodu titulom náhrady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť vo výške 1.488,78 eur (jedentisícštyristoosemdesiatosem eur a sedemdesiatosem centov).

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozhodujúc o odvolaní obvineného C. L. proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu uznesením z 23. novembra 2023, sp.

zn. 4To/110/2023, odvolanie obvineného podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

II.

Dovolanie

a vyjadrenie k nemu

Proti vyššie citovanému uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako aj jemu predchádzajúcemu rozsudku Okresného súdu Zvolen podal obvinený C. L. dovolanie prostredníctvom pre dovolacie konanie zvoleného obhajcu JUDr. Ing. Bernarda Pekára, PhD. písomným podaním z 30. mája 2024, doručeným elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom toho istého dňa, s uvedením dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku odôvodnil obvinený tým, že podľa skutkovej vety uvedenej v rozsudku prvostupňového súdu je poškodená jeho blízkou osobou v zmysle § 127 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona, pretože s obvineným mala žiť vo faktickom partnerskom vzťahu. Obvinený k tomu uviedol, že v § 127 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona sa taxatívne uvádza, ktoré rodinné, či iné obdobné vzťahy medzi páchatelom a poškodeným zakladajú vzťah blízkej osoby, pričom „faktický partnerský vzťah“ v danom výpočte nie je.

Skutok uvedený vo výroku rozsudku preto podľa obvineného nenapĺňa znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, keďže z neho nevyplýva, že by obvinený a poškodená boli v niektorom zo vzťahov uvedených v ustanoveniach § 127 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona, pričom uvedené skutočnosti nevyplývajú ani z odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu.

Len z konštatovania existencie „faktického partnerského vzťahu“ podľa obvineného nevyplýva existencia rodinného alebo obdobného pomeru, v ktorom sú osoby natoľko spriaznené, že by ujmu, ktorú by čo i len hypoteticky utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú. Pokiaľ odvolací súd konštatoval, že vzťah obvineného a obžalovanej (zrejme mal na mysli poškodenú, pozn.) možno kvalifikovať ako partnerský vzťah, podľa obvineného je otázne, ktorú z definícií blízkej osoby by ich vzťah mal napĺňať.

Obvinený v tejto súvislosti poukázal aj na zmätočnosť skutkovej vety, v ktorej sa uvádza, že poškodená mala byť jeho blízkou osobou podľa § 127 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona, pričom aplikácia oboch týchto ustanovení súčasne je vylúčená.

Skutočnosť, že v konaní nebolo ustálené, akou blízkou osobou mu mala byť poškodená, je podľa obvineného zrejme z uznesenia o vznesení obvinenia, v ktorom sa uvádza, že poškodená bola jeho „osobnou priateľkou“.

Obvinený ďalej poukázal aj na nedostatky právnej vety rozsudku prvostupňového súdu, z ktorej nevyplýva naplnenie kvalifikovanej skutkovej podstaty predmetného trestného činu, čím podľa obvineného došlo k porušeniu § 163 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. decembra 2015, sp. zn. 2 Tdo 62/2015.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku odôvodnil obvinený tým, že poškodená nebola na hlavnom pojednávaní vypočutá v súlade s Trestným poriadkom, pretože na hlavnom pojednávaní bol prehraný audiovizuálny záznam jej výpovede z prípravného konania bez splnenia zákonných podmienok a následne na ďalšom hlavnom pojednávaní bol vykonaný jej doplňujúci výsluch. Obvinený pritom v rámci dovolacieho konania nezákonné vykonanie výsluchu poškodenej namietal a odvolací súd považoval túto námietku za relevantnú, avšak v konečnom dôsledku ju neakceptoval z dôvodu, že obvinený i jeho obhajca boli pri prehratí výsluchu poškodenej prítomní a tento postup nenamietali na tomto ani na ďalšom hlavnom pojednávaní, na ktorom bola poškodená vypočutá.

Napokon naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odôvodnil obvinený tým, že odvolací súd sa nevysporiadal s viacerými bodmi jeho odvolania, čím porušil jeho právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietol aj svojvoľnosť a neudržateľnosť skutkových a právnych záverov konajúcich súdov. Poukázal na to, že v podanom odvolaní namietal spochybnenie dôveryhodnosti výpovede poškodenej ďalšími vykonanými dôkazmi, najmä znaleckým posudkom a výsluchom znalca, pričom záver odvolacieho súdu vo vzťahu k tejto jeho odvolacej námietke považuje za zjavne svojvoľný. Rovnako tak pokiaľ sa odvolací súd v napadnutom uznesení vyjadril, že existuje pochybnosť o tom, či na poškodenú dupol alebo na ňu cúvajúc dozadu spadol, obvinený je toho názoru, že v takomto prípade mal byť v tejto časti obžaloby oslobodený s poukazom na zásadu in dubio pro reo. Navyše, v príčinnej súvislosti so vznikom zranení poškodenej v pohostinstve G. si tak poškodená ako aj Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. uplatnili nárok na náhradu škody a preto obvinený považuje za neudržateľné, aby bol odsúdený napriek vyjadrenej pochybnosti odvolacieho súdu o mechanizme vzniku zranenia poškodenej.

Obvinený v podanom odvolaní poukázal aj na to, že svedkyňa T. V. vo svojej výpovedi z 12. septembra 2018, ako aj na hlavnom pojednávaní 8. júna 2022 detailne opísala celý incident a uviedla, že obvinený poškodenú nekopal, ale nechtiac na ňu spadol, avšak odvolací súd sa týmto dôkazom nezaoberal.

Rovnako tak obvinený v odvolaní uviedol, že dôveryhodnosť výpovede poškodenej bola znížená vykonanou rekonštrukciou, v priebehu ktorej opakovane menila svoje tvrdenia, čo odvolací súd taktiež nezohľadnil. Za nesprávne obvinený považuje aj skutkové zistenia prvostupňového súdu uvedené v skutkovej vete rozsudku, podľa ktorej mal poškodenú odsotiť, následne mala spadnúť na zem, obvinený jej mal stúpiť nohou do oblasti bedra a následne na ňu spadnúť celou váhou tela, čím jej mal spôsobiť zranenia popísané v skutkovej vete rozsudku. Ani uvedeným sa však odvolací súd nezaoberal. Obvinený poukázal aj na viaceré výpovede svedkov, napr. svedka I. D., ktorý potvrdil verziu obvineného, že zranenia poškodenej vznikli v dôsledku pádov v stave ťažkej opitosti a nie ako následok jeho útokov, pričom odvolací súd uvedenú skutočnosť nezohľadnil.

Obvinený vo svojom odvolaní namietal aj závery znaleckého posudku MUDr. I. J., ktorý prvostupňový súd považoval za rozhodujúci dôkaz, avšak ani s touto jeho odvolacou námietkou sa odvolací súd nevysporiadal. Poukázal taktiež na znalecký posudok PhDr. Š. D., z ktorého vyplýva, že aj keby bolo preukázané jeho konanie vo vzťahu k poškodenej, nemohlo dôjsť k naplneniu znakov skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, pretože objektívna stránka tohto trestného činu vyžaduje, aby poškodená takéto konanie pre jeho hrubosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťovala ako ťažké príkorie. Odvolací súd uvedenú argumentáciu obvineného ignoroval.

V závere dovolania obvinený poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. januára 2024, sp. zn. 3 Tdo 69/2022, § 34 ods. 1, ods. 4 veta prvá Trestného poriadku a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom v zmysle § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech napadnutým uznesením krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo. Ďalej navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj rozsudok prvostupňového súdu a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku predmetnú trestnú vec prikázal Okresnému súdu Zvolen na prerokovanie a rozhodnutie.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen (ďalej len „prokurátorka“) písomným podaním z 11. júla 2024, v ktorom uviedla, že obvinený používa v podstatnej časti dovolania totožnú argumentáciu ako v priebehu celého trestného konania a ktorú uplatnil aj v rámci svojho odvolania. S touto argumentáciou sa konajúce súdy podľa prokurátorky v dostatočnom rozsahu vysporiadali. Obvinený sa podľa prokurátorky v podstate domáha iného vyhodnotenia a posúdenia dôkazov v predmetnej veci. Zároveň je prokurátorka toho názoru, že jeho vina bola objektívne preukázaná, jeho konanie zákonne právne posúdené a uložený trest považuje za plne dôvodný a zákonný. Vykonaným dokazovaním bola objektívne potvrdená opakovaná verbálna a fyzická agresia a vedomé

protiprávne konanie obvineného smerujúce voči poškodenej I. V., jej telesnej integrite, s ujmu na jej psychickom a fyzickom zdraví. K najzávažnejším zraneniam u poškodenej (zlomené rebrá, kľúčna kosť, zlomené lonové kosti) síce došlo v súvislosti s konfliktmi svedkyne-poškodenej s obvineným, avšak nebolo objektívne preukázané, že by tento chcel takúto ujmu na zdraví poškodenej vedome, úmyselne a cielene spôsobiť tak, aby jeho konanie a spôsobený následok na telesnej integrite poškodenej bolo kvalifikované aj ako úmyselne zavinené spôsobenie ublíženia na zdraví či ťažkej ujmy v zmysle § 155 alebo § 156 Trestného zákona, resp. ktoré by zakladalo právnu kvalifikáciu jeho konania podľa § 208 ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Právne nesúladné konanie obvineného v celosti bolo subsumovateľné pod zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, plne postihujúce verbálne a fyzické ataky odsúdeného voči telesnej integrite a zdraviu osoby poškodenej. Následky na telesnej integrite, fyzickom a duševnom zdraví poškodenej boli ustálené aj na základe písomných znaleckých posudkov a výsluchov znalcov z odboru zdravotníctva - chirurgie, psychiatrie a psychológie.

Spôsob a doba spolužitia obvineného a poškodenej minimálne v čase od januára 2016 do 7. júla 2018, ktoré je predmetom trestného konania, je podľa prokurátorky objektívne posúdiť ako dlhší čas v zmysle § 138 písmeno b) Trestného zákona. Je pritom zrejmé, že išlo o vzájomné spolužitie dvoch dospelých osôb plne právne spôsobilých, navzájom si blízkych, zainteresovaných na ich dlhodobom vzájomnom osobnom vzťahu materiálne, citovo aj intímne, ktorých aj ich bezprostredné okolie (a to nielen rodinní príslušníci svedkyne poškodenej) vnímalo ako pár. S poukazom na § 8, § 11 ods. 1, § 15 písm. a), § 19, § 122 ods. 10, § 127 ods. 4, ods. 5 a § 138 písm. b) Trestného zákona je dôvodne právne kvalifikované v celosti ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona.

Na základe uvedeného považuje prokurátorka podané dovolanie za nedôvodné a navrhla, aby o ňom bolo rozhodnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 18. júla 2024.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Zároveň je potrebné poukázať na to, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371

Trestného poriadku (uznesenie najvyššieho súdu zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120, roč. 2012).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietal porušenie svojho práva na obhajobu tým, že odvolací súd sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami týkajúcimi sa vierohodnosti výpovede poškodenej, nezohľadnením výpovedí niektorých svedkov, ako aj znaleckých posudkov.

K tomu sa žiada v prvom rade uviesť, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a druhostupňového súdu nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu tvoria jeden celok (pozri napr. I. ÚS 336/2016, III. ÚS 447/2016). Odvolací súd na str. 4 napadnutého uznesenia uviedol: „Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že prvostupňový súd vykonal na hlavných pojednávaniach všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu tak, aby mu umožnili spravodlivé rozhodnutie a to v súlade s ust. § 2 ods. 10 Tr. por. a tieto dôkazy aj správne vyhodnotil jednotlivo, ako aj v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ust. § 2 ods. 12 Tr. por. ... Preto je zrejmé, že v odôvodnení napadnutého rozsudku Okresný súd Zvolen v zmysle § 168 ods. 1 Tr. por. podrobne uviedol všetky skutočnosti, ktoré vzal za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania za vylúčené alebo pochybné a akými úvahami sa spravoval, keď jednotlivé dôkazy hodnotil.“

Už z uvedeného je zrejmé, že v prípade, ak sa odvolací súd niektorou z odvolacích námietok obvineného osobitne nezaoberal, bolo to z toho dôvodu, že mal za to, že sa ňou dostatočným spôsobom vysporiadal prvostupňový súd vo svojom rozsudku.

Prvostupňový súd pritom na str. 14-15 rozsudku uviedol: „Vo vzťahu k námietkam obhajoby je teda potrebné znovu akcentovať, že obžalovanému nie je kladené za vinu úmyselné ublíženie na zdraví poškodenej, resp. spôsobenie ťažkej ujmy v zmysle ustanovení § 155 alebo § 156 Trestného zákona, resp. ktoré by zakladalo právnu kvalifikáciu podľa § 208 ods. 3 písm. a/ Tr. zákona. Z vykonaného dokazovania však nepochybne vyplynulo, že tieto zranenia boli poškodenej spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s konaním obžalovaného, ktoré mu je kladené za vinu a to, že od mesiaca január 2016 do 7. júla 2018 opakovane a dlhodobo spôsoboval psychické a fyzické utrpenie, ako aj osobné príkorie poškodenej I. V. tým, že s rôznymi časovými intervalmi opakovania, s rôznou intenzitou konania a rôznym spôsobom sa dopúšťal vedomého, cieleného, postupne sa stupňujúceho hrubého, bezohľadného a agresívneho správania sa a zaobchádzania s I. V., postupne vyúsťujúceho z jej prvotného verbálneho napádania a osočovania vo forme urážok, posmeškov, vulgárnych nadávok a ponižovania až do jej fyzického napádania tak, že ju strkal, sotil, namýkával, rukami aj nohami naznačoval, smeroval útok a niekedy ju aj zasiahol do rôznych častí tela, šťuchal ju päšťami rúk bolestivo do rebier, robil jej schválnosti, vykrúcal jej obidve ruky za chrbát až pokiaľ mu nepovedala že ju to bolí, alebo pokiaľ nepočul že v nej „niečo chruplo“, čo prerastalo do spôsobovania jej stavu fyzickej bolesti, psychických útrap a traumatického prežívania jeho agresie a útokov voči jej osobe a takto jej opakovane spôsoboval aj rôzne drobnejšie poranenia /modriny/ bez potreby ich lekárskeho ošetrenia, pričom v dôsledku jeho násilného konania I. V. utrpela aj zranenia závažnejšie, vyžadujúce si aj následné odborné lekárske ošetrenia a teda toto konanie obžalovaného ako celok je subsumovateľné pod ustanovenie trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona.“

Vo vzťahu k posúdeniu výpovede poškodenej, ako aj výpovedí ďalších svedkov prvostupňový súd na str. 12-13 uviedol: „O vzťahu obžalovaného k alkoholu, ktorý popieral však svedčila nielen poškodená I. V., ale aj svedok I. D., ktorý uviedol, že obžalovaný prišiel do roboty opitý, tak ho šéf poslal domov. Z výpovedí svedkyne T. V. tiež vyplynulo, že obžalovaného a poškodenú pozná z pohostinstva „G.“, rovnako tak to uviedol aj svedok G. E. a I. Š.. Zo spáchania skutku obžalovaného usvedčovala

poškodená I. V., ktorá aj na hlavnom pojednávaní popísala priebeh ich vzájomného vzťahu, kedy uviedla, že po roku spolužitia dostala prvé zaucho a potom keď mal obžalovaný zlú náladu, dostala zaucho alebo kopanec. Raz bolo dobre a raz zle, obžalovaný mával také stavy, že raz bol ako med a potom ako sto čertov a udieral ju hlava -nehlava. Obžalovaný vybuchol a potom za chvíľu sa ukludnil, ale musel si udrieť. Dával jej facku, alebo ju kopol, sotil. Po týchto úderoch mala aj monokle a nosila okuliare. Raz ju skopol aj zo schodov, vtedy spadla, utrpela modriny. Vo vzťahu k najvážnejším zraneniam uviedla, že zlomenina rebier sa jej stala pred Vianocami, stáli v kuchyni, oproti sebe, ona bola trochu vytočená do pravej strany a obžalovaný si na nej vyskúšal box, dvakrát päťami ju udrel do ľavej strany rebier. K zlomenine kľúčnej kosti došlo tak, že stála pri dreze, obžalovaný prišiel zozadu, stál za ňou a začal jej vykrúcať ľavú ruku. Vykrúcal ju dozadu až kým nebolo počuť puknutie. Obžalovaný jej tiež dal po nose, nevie či päťou alebo dlaňou, zahnal sa a trafil koreň nosa a pustila sa krv. Vtedy stála a po údere spadla na zem, na zadok. Sadla si na kreslo a zaspala. Obžalovaný jej povedal, že vraj pri tom chrčala, preto zavolať záchranku. Vtedy obaja dost' pili, ale nevie prečo ju obžalovaný udrel. Nepotreboval príčinu, možno mu v niečom zaponovala. V „G.“ sa to stalo poobede keď obžalovaný išiel poza jej chrbát na WC a nevie prečo chytil pod krk pána Š.. Videla ako sa G., krčmárkin priateľ postavil, aj ona sa postavila a obžalovaného ťahala za tričko, aby išiel preč. Obžalovaný ju odsotil rukou, do hrude jednou rukou a druhou rukou držal pod krk Š. a ona sa zošuchla popri pulte na zadok. Stála vtedy chrbtom k pultu a zošuchla sa pozdĺž k pultu. Ako sa dvíhala zo zeme, obžalovaný ju päťou kopol do panvy, nohou zhora nadol a pritom ešte držal E. pod krkom. Svedkovia prítomní v pohostinstve I. Š., G. E. ani T. V. nevedeli presne uviesť priebeh ako došlo k zraneniu poškodenej, len videli poškodenú na zemi, svedkyňa T. V. uviedla, že na poškodenú obžalovaný spadol. O pravdivosti výpovede poškodenej svedčia aj výpovede svedkov C. L., S. G., ktorým poškodená uviedla ako došlo k zraneniam a že jej tieto spôsobil obžalovaný, pričom s týmito sa zverila až potom ako bola hospitalizovaná so zranením panvy v nemocnici. Aj svedok I. Š. vypovedal, že keď bola poškodená pripitá tak niekedy hovorila ostatným chlapom v bare, že čo jej má obžalovaný robiť. Tiež uvádzal, že sa spolu často hádali. Svedkyňa T. V. ako čašníčka v bare „G.“ uviedla, že si nespomína, že by obžalovaný alebo poškodená boli tak opití, že by v bare spadli, hoci o tom vypovedal svedok I. Š.. Svedok I. D. si tiež všimol na poškodenej zranenia, resp. že „maródiľa“, avšak ich vznik mu obžalovaný s poškodenou vysvetlili každý inak.“

Na str. 13-14 rozsudku k tomu s poukazom na znalecké dokazovanie doplnil: „Aj na základe takto vykonaného dokazovania v spojení so závermi znaleckého posudku znalca MUDr. I. N. je možné ustáliť, že k najzávažnejším zraneniam u poškodenej (tržná rana koreňa nosa, zlomené rebrá, kľúčna kosť, zlomené lonové kosti) došlo v súvislosti s konfliktmi poškodenej s osobou obvineného, avšak nebolo dokazovaním objektívne preukázané, že by obžalovaný chcel takúto ujmu na zdraví osobe poškodenej vedome, úmyselne a cielene spôsobiť a teda jeho konanie a spôsobený následok na telesnej integrite poškodenej nebolo ani v obžalobe kvalifikované aj ako úmyselne zavinené spôsobenie ublíženia na zdraví, či ťažkej ujmy v zmysle ustanovení § 155 alebo § 156 Trestného zákona, resp. ktoré by zakladalo právnu kvalifikáciu podľa § 208 ods. 3 písm. a/ Tr. zákona. Možno však ustáliť, že toto konanie bolo v priamej príčinnej súvislosti s konaním obžalovaného, tvoriacim ako celok protiprávne konanie v celosti subsumovateľné pod ustanovenie trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, plne postihujúceho verbálne a fyzické ataky obvineného voči telesnej integrite a osobe poškodenej. Vo vzťahu k týmto najzávažnejším zraneniam poškodenej je potrebné akcentovať, že znalec sa zaoberal možným ustálením mechanizmu vzniku jednotlivých zranení u poškodenej nielen v znaleckom posudku č. 102/2018, ale sa k nim vyjadroval aj vo svojom výsluchu po vypracovaní znaleckého posudku a tiež v doplnení znaleckého posudku, kedy vo vzťahu k zraneniu koreňa nosa znalec pripustil jeho vznik úderom alebo pádom. Pokiaľ znalec vo vzťahu k vzniknutým zraneniam panvy u poškodenej uviedol, že po oblasti pravej strany panvy nebolo dupané ani skákané, nakoľko v lekárskom náleze po prijatí do nemocnice neboli popísané žiadne pomliaždeniny kože, odreniny, podliatiny a v tom istom výsluchu uviedol, že pokiaľ stúpil na telo poškodenej obžalovaný, tak to bolo po strate jeho rovnováhy neúmyselne, zrejme vzhľadom na to, že ho poškodená ťahala dozadu za kabát, po čom nasledoval jeho pád na telo poškodenej súd má za to, že takéto závery znalca sú navzájom nekorešpondujúce a navyše obsahujú aj subjektívne hodnotenie znalca vo vzťahu k dôkaznej situácii, keď uvádza, že „obžalovaný stúpil na telo poškodenej neúmyselne“, pričom znalci neprináleží takéto hodnotenie dôkazov. Je tiež v tejto súvislosti otázne odvolávanie sa znalca na neprítomnosť podliatin u

poškodenej, keďže znalec sa v tejto súvislosti odvolával len na prvotnú lekársku správu z prijatia do nemocnice, keď ešte vzhľadom na krátkosť času ani modriny (podliatiny) u poškodenej nemuseli byť viditeľné a tiež vzhľadom k tomu, že výjazd bol privolaný k poškodenej s tým, že táto mala len spadnúť (čo vyplýva aj z prepisov záznamu na tiesňovú linku čl. 416-420 a čl. 407). Vo vzťahu k zraneniam VIII. a IX. rebra a kľúčnej kosti, kedy znalec vylúčil ich vznik spôsobom akým ich popisovala poškodená, k tomuto je potrebné uviesť jednak to, že ani výpoveď obžalovaného ohľadne vzniku zranenia kľúčnej kosti poškodenej nekorešpondovala so závermi znalca, keď tento uvádzal, že poškodená išla z hojdacieho kresla opitá, na koberci sa zašmochtila, on ju chytil za ruku ako sedel na gauči, keďže znalec sa priklonil k záveru, že zlomenina bola spôsobená pádom na ruku v lakti vystretú, teda zlomenina vznikla nepriamo a nie úderom na kosť samotnú a zároveň vo vzťahu k záverom znaleckého posudku je potrebné akcentovať, že poškodená nikdy lekárske ošetrenie a lekársku pomoc nevyhľadala bezodkladne čo mohlo mať vplyv aj následné posúdenie mechanizmu jej zranení. V neposlednom rade je vo vzťahu k dôveryhodnosti výpovede poškodenej potrebné uviesť, že aj znalkyňa MUDr. I. J. a PhDr. R. N. v znaleckom posudku konštatovali, že poškodená javí známky naučenej bezmocnosti, týranej osoby, silnej emocionálnej závislosti na osobe obvineného. Konanie obžalovaného počas celého ich partnerského spolunažívania u nej spôsobovalo fyzické a psychické utrpenie. Poškodenú možno charakterizovať ako osobu týranú po stránke psychickej a fyzickej. Príkoria v spolunažívaní s obžalovaným nedokázala rázne riešiť zo strachu z jeho osoby, ako i silným emočným pripútaním sa k jeho osobe a strachom z rozpadu ich patologického vzťahu. Nedokázala sa mu preto verbálne ani fyzicky primerane brániť, možné sporadické prejavy hnevu z jej strany boli len krátkodobé a bezúčelné, nakoniec sa správala naučene bezmocne, znášala násilnosti, bitky, psychické ponižovanie, ktoré už prežívala ako bežnú súčasť ich partnerského spolunažívania, obvineného dokonca obhajovala, ospravedlňovala, obviňovala sa za jeho umiestnenie do väzby a mala strach z jeho možného hnevu, keď sa vráti na slobodu (čo je naučená bezmocnosť a príznaky sebazničujúcich reakcií). Znalkyne tiež skonštatovali, že pri vyšetrovaní poškodenej nebola zistená snaha vedome klamať, ale skôr snaha kryť obvineného, teda neuviesť celú pravdu, alebo to zmierniť. Jej vyjadrenia a popis udalostí sú pomerne konzistentné, s reprodukciou interakcií, rozhovorov, činností, dostatkom podrobností a vzhľadom na jej charakteristiky aj priliehavým emocionálnym prežívaním, preto jej výpoveď možno v zásade považovať za vierohodnú, je schopná prežívané udalosti vnímať, zapamätať si ich a reprodukovať bez ich skreslenia.“

Krajský súd na str. 5 napadnutého uznesenia uviedol: „Tu musí krajský súd konštatovať, že okresný súd vyložil logicky a jednoznačne presvedčivo, prečo neuveril obrane obžalovaného, že sa voči poškodenej nedopúšťal násilia, samotná poškodená nielen v prípravnom konaní, ale aj na hlavnom pojednávaní konzistentne vypovedala o tom, kedy a za akých okolností sa na nej obžalovaný dopúšťal trestnej činnosti, akým spôsobom, popísala aj dôvod, prečo sa vždy k nemu vrátila a preto okresný súd správne konštatoval, že nie dôvod takejto výpovede poškodenej neveriť.“

Zároveň, vo vzťahu k zraneniam poškodenej na str. 5-6 napadnutého uznesenia uviedol: „V neposlednom rade taktiež krajský súd sa nemohol stotožniť s námietkou obžalovaného, že zranenia, ktoré poškodená utrpela, si spôsobila sama. Znalec ani raz nepovedal, že je vylúčené, aby takýmto spôsobom ako poškodená uvádzala, teda, že ju bil obžalovaný, jej tieto zranenia nebolí spôsobené, teda že by ju mal obžalovaný udierať päšťami do hrudníka, prípadne dať jej facku alebo vykrúcaním jej zlomiť kľúčnu kosť, ale povedal, že je možné sa stotožniť aj s verziou obžalovaného. V tomto smere preto krajský súd obranu obžalovaného neakceptoval.“

Už z vyššie uvedených citácií je zjavné, že konajúce súdy sa vo svojich rozhodnutiach zaoberali aj obhajobnými námietkami obvineného, pričom len samotný nesúhlas obvineného s ich závermi, resp. skutočnosť, že exaktne neodpovedali na všetky jeho námietky spôsobom, aký si obvinený predstavoval, nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zároveň, pokiaľ obvinený v podanom dovolaní prezentuje nesúhlas so závermi namietaných rozhodnutí a uvádza iné závery, ide o snahu o odlišné hodnotenie dôkazov a posúdenie skutku, ktorý však dovolací súd v rámci dovolania podaného obvineným s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i), časť vety za bodkočiarkou nemôže skúmať a meniť. Skutkovými námietkami by sa dovolací súd mohol zaoberať len v rámci dovolacieho dôvodu

podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý môže v podanom dovolaní uplatniť iba minister spravodlivosti, aj to len v prípade, ak napadnuté rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Možno preto uzavrieť, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v predmetnej veci naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietať prehratie výpovede poškodenej z prípravného konania na hlavnom pojednávaní bez splnenia zákonných podmienok.

Výpoveď poškodenej I. V.M. z prípravného konania bola prehratá na hlavnom pojednávaní konanom 18. septembra 2020 podľa § 270 ods. 2 v spojení s § 134 ods. 4 Trestného poriadku (č. l. 525 spisu).

Podľa § 134 ods. 4 Trestného poriadku účinného v čase konania hlavného pojednávania, ak je ako svedok v trestnom konaní vypočúvaná osoba, ktorá je obzvlášť zraniteľnou obeťou podľa osobitného predpisu alebo rodinným príslušníkom takejto obete, treba vykonať výsluch ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby sa výsluch v ďalšom konaní už nemusel opakovať; ustanovenie § 135 ods. 1 tým nie je dotknuté. Výsluch sa vykoná s využitím technických zariadení určených na záznam zvuku a obrazu alebo s využitím technických zariadení určených na prenos a záznam zvuku a obrazu; ustanovenie § 270 ods. 2 tým nie je dotknuté. Orgán činný v trestnom konaní zabezpečí, aby výsluchy v prípravnom konaní viedla tá istá osoba, ak sa tým nenaruší priebeh trestného konania. Ak je ako svedok vypočúvaná obzvlášť zraniteľná obeť podľa osobitného predpisu, o veciach, ktorých oživovanie v pamäti by vzhľadom na jej osobné vlastnosti, vzťah k páchateľovi alebo závislosť od páchateľa, povahu a okolnosti spáchania trestného činu mohlo nepriaznivo ovplyvniť jej telesnú integritu alebo duševnú integritu alebo vystaviť ju riziku druhotnej viktimizácie, k výsluchu sa priberie psychológ alebo znalec, ktorý so zreteľom na predmet výsluchu vypočúvanej osoby prispeje k správne vedeniu výsluchu; ustanovenie § 135 ods. 1 tým nie je dotknuté. Pred vypočutím svedka podľa štvrtej vety orgán činný v trestnom konaní prekonzultuje spôsob vedenia výsluchu so psychológom alebo znalcom, ktorý bude pribraný k výsluchu, aby sa zabezpečilo správne vykonanie výsluchu a predišlo sa druhotnej viktimizácii.

Podľa § 270 ods. 2 Trestného poriadku zvukový, obrazový alebo obrazovo-zvukový záznam sa ako dôkaz vykoná na technickom zariadení, a to oboznámením celého záznamu alebo jeho časti, ktorá sa týka dokazovanej skutočnosti. Ak to povaha dôkazu pripúšťa, môže sa vykonať aj oboznámením jeho celého písomného prepisu alebo jeho časti, ktorá sa týka dokazovanej skutočnosti. Súčasťou výkonu tohto dôkazu je aj správa o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný.

Ustanovenie § 134 ods. 4 Trestného poriadku bolo do Trestného poriadku doplnené zákonom č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý komplexne upravuje práva obetí trestných činov, odškodňovanie obetí násilných trestných činov a mechanizmus podpory subjektov poskytujúcich pomoc obetiam trestných činov, čím sa posilňuje postavenie obetí trestných činov v trestnom konaní. Predmetným zákonom sa vykonala transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV (Ú.v. EÚ L 315/57, 14. november 2012) (ďalej len „smernica 2012/29/EÚ“) do právneho poriadku Slovenskej republiky.

Podľa dôvodovej správy sa doplnením predmetného ustanovenia uskutočnila transpozícia čl. 23 smernice, ktorý upravuje ochranu obzvlášť zraniteľnej obete pred druhotnou a opakovanou viktimizáciou a k tomu prináležiace prijatie opatrení zo strany členských štátov EÚ. Z toho dôvodu sa uskutočňuje

výsluch svedka, ktorý je obzvlášť zraniteľnou obeťou podľa osobitného zákona, s využitím technických zariadení určených na záznam zvuku a obrazu. K tomuto výsluchu je potrebné prizvať, resp. pribrať psychológa alebo znalca, ktorý so zreteľom na predmet výsluchu vypočúvanej osoby prispeje k správne vedeniu výsluchu. Cieľom tohto ustanovenia je zabezpečiť ochranu a podporu obzvlášť zraniteľných obetí pri výsluchu vzhľadom na citlivejšie prežívanie a zvládanie jednotlivých štádií trestného konania dôsledkom spáchaného trestného činu.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že zmyslom a účelom ustanovenia § 134 ods. 4 Trestného poriadku je v čo najväčšej miere zamedziť druhotnej viktimizácii obete trestného činu, a to aj tým, že sa jej výsluch vykoná s využitím technických zariadení určených na záznam zvuku a obrazu, ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby sa výsluch v ďalšom konaní už nemusel opakovať. Hoci obvinený v podanom dovolaní poukazuje na nesplnenie podmienok podľa § 263 ods. 5 Trestného poriadku, podľa tohto ustanovenia prehratie výpovede poškodennej z prípravného konania nebolo vykonané a predmetné ustanovenie sa prehratia výpovede vykonanej v zmysle § 134 ods. 4 Trestného poriadku netýka.

Podľa § 263 ods. 5 Trestného poriadku ustanovenia odsekov 1 až 4 o čítaní zápisnice o výpovedi sa primerane použijú aj na prehratie zvukového a obrazového záznamu o výsluchu vykonaného prostredníctvom videokonferenčného zariadenia.

Poškodená I. V. však v predmetnej veci nebola vypočutá prostredníctvom videokonferenčného zariadenia, čo upravuje § 61b Trestného poriadku, ale jej výpoveď bola zaznamenaná na obrazovo-zvukový záznam, tak ako to predpokladá § 134 ods. 4 Trestného poriadku. Jej výsluch v prípravnom konaní bol zároveň vykonaný v prítomnosti psychologičky, ako aj obhajcu obvineného, teda zákonným a kontradiktórnym spôsobom.

Taktiež je potrebné uviesť, že pokiaľ by na prehratie obrazovo-zvukového záznamu z výsluchu poškodeného, ktorý je obzvlášť zraniteľnou obeťou, bolo potrebné splnenie podmienok podľa § 263 Trestného poriadku (v tomto prípade najmä súhlas obvineného, ktorého neudelením odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku), bolo by to nielen popretím zmyslu a účelu § 134 ods. 4 Trestného poriadku, ale aj samotného zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a smernice 2012/29/EÚ. Ak by sa totiž prijala argumentácia obvineného, že na prehratie obrazovo-zvukového záznamu z výsluchu poškodennej, ktorá je obzvlášť zraniteľnou obeťou, je potrebný jeho súhlas, potom by v prípade jeho neudelenia bolo potrebné poškodenú na hlavnom pojednávaní osobne vypočuť, čím by mohlo dôjsť k jej druhotnej viktimizácii a teda k porušeniu § 134 ods. 4 Trestného poriadku, ktorý zaznamenávanie výpovede obzvlášť zraniteľnej obete na obrazovo-zvukový záznam zakotvil práve z toho dôvodu, aby sa jej výsluch v ďalšom konaní nemusel opakovať. Obvineným uvádzaný postup by teda bol v rozpore s § 134 ods. 4 Trestného poriadku. Možno preto konštatovať, že prvostupňový súd postupoval správne, keď výpoveď poškodennej I. V. z prípravného konania prehral na hlavnom pojednávaní podľa § 134 ods. 4 v spojení s § 270 ods. 2 Trestného poriadku, pričom na tento postup nebol potrebný ani súhlas prokurátora, ani súhlas obvineného.

Je pravdou, že krajský súd v napadnutom uznesení považoval predmetnú námietku obvineného za dôvodnú, avšak najvyšší súd s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu nepovažuje závery uznesenia krajského súdu v tejto časti za správne.

Možno preto uzavrieť, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku v predmetnej veci naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného

činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a sice, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenapĺňa (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2007, sp. zn. 2 Tdo 21/2007, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 57, roč. 2007 - II.).

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietat, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2014).

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietal nesprávnu právnu kvalifikáciu jeho konania ako zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 Trestného zákona z dôvodu neuvedenia jeho vzťahu s poškodenou podľa § 127 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona a z dôvodu nedostatku právnej vety, v ktorej nie je uvedené, akým závažnejším spôsobom konania mal obvinený trestný čin spáchať.

Podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 208 ods. 3 písm. d) Trestného zákona odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 127 ods. 4 Trestného zákona blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Podľa § 127 ods. 5 Trestného zákona blízkou osobou sa na účely trestných činov vydierania podľa § 189, znásilnenia podľa § 199 ods. 2, sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2, nebezpečného prenasledovania podľa § 360a alebo financovania terorizmu podľa § 419c

ods. 2 rozumie aj bývalý manžel, druh, bývalý druh, rodič spoločného dieťaťa a osoba, ktorá je vo vzťahu k nim blízkou osobou podľa odseku 4, ako aj osoba, ktorá s páchatelom žije alebo žila v spoločnej domácnosti.

Skutková veta (popis skutku) nie je totožná s právnou vetou a spravidla nepoužíva terminológiu právnej vety (teda terminológiu dotknutého zákonného ustanovenia), aj keď sa niekedy použité výrazy a formulácie skutkovej a právnej vety nevyhnutne prekrývajú (zhodujú). Skutková veta však musí s dostatočnou obsahovou určitosťou vyjadrovať všetky skutkové okolnosti, ktoré sú kvalifikačným momentom použitej právnej kvalifikácie (porovnaj rozsudok najvyššieho súdu z 26. augusta 2014, sp. zn. 2 Tdo 38/2014, uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 22, roč. 2015).

Z vyššie citovaného je zrejmé, že nebolo potrebné, aby bolo v skutkovej vete uvedené ustanovenie § 127 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona a § 116 Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zákonné ustanovenia. Podstatné je, že v skutkovej vete rozsudku je uvedené, že obvinený bol blízkou osobou osobe poškodenej, ktorá s ním žila vo faktickom partnerskom vzťahu. Pokiaľ obvinený v tejto súvislosti namietal, že v skutkovej vete nie je vyjadrený žiaden vzťah uvedený v § 127 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona, najvyšší súd k tomu uvádza, že v skutkovej vete nemajú byť uvedené právne pojmy z jednotlivých skutkových podstat trestných činov, ale je potrebné, aby v nej boli skutkové okolnosti popísané tým spôsobom, aby ich bolo možné podradiť pod konkrétnu skutkovú podstatu trestného činu. V predmetnej veci vyjadrenie faktického partnerského vzťahu, v spojení s dĺžkou páchania trestného činu (od januára 2016 do 7. júla 2018) dostatočným spôsobom vyjadruje, že medzi obvineným a poškodenou nešlo o krátkodobý alebo len priateľský vzťah, ako sa to obvinený v dovolaní snaží prezentovať. Faktický (skutočný) partnerský vzťah vyjadrený v skutkovej vete, trvajúci minimálne v mesiacoch január 2016 až 7. júl 2018, nasvedčuje tomu, že obvineného a poškodenú možno navzájom považovať za druhu a družku, teda za blízku osobu v zmysle § 127 ods. 5 Trestného zákona. Uvedenému napokon zodpovedá aj obvineným citovaná časť komentára, v ktorom je uvedené, že dlhší sytený vzťah priateľ - priateľka predstavuje pomer vzájomne blízkych osôb. Rovnako by ich podľa znenia skutkovej vety a z toho vyplývajúceho označenia ako druhu a družky bolo možné navzájom považovať za osoby, ktoré v prípade ujmy, ktorú by utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú v zmysle § 127 ods. 4 Trestného zákona (čo zrejme motivovalo prvostupňový súd k tomu, že v skutkovej vete uviedol § 127 ods. 4 aj ods. 5 Trestného zákona spolu s § 116 Občianskeho zákonníka), avšak keďže v rámci výpočtu blízkych osôb v § 127 ods. 5 Trestného zákona je priamo uvedený druh, ide v tomto prípade, na účely trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona, o konkrétnejšie ustanovenie ako § 127 ods. 4 Trestného zákona.

Uvedené je napokon zrejmé aj z odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu, ktorý na str. 12 uviedol: „O charaktere ich vzájomného vzťahu ako blízkych osôb však svedčila nielen samotná poškodená, ale aj matka poškodenej C. L., sestra a brat poškodenej S. G. a C. L. (L. M.), ktorí potvrdili, že obžalovaný s poškodenou spolu žili cca 10 rokov a to tak, že mali kľúče od svojich bytov, prespávali u seba, viac poškodená u obžalovaného, varili spolu, trávili spolu čas. O tom, že bývali spolu a boli priatelia vypovedali nielen rodinní príslušníci poškodenej, ale aj svedok I. Š. a I. D..“

Krajský súd k tomu na str. 5 napadnutého uznesenia doplnil: „Pokiaľ obžalovaný namietal tú skutočnosť, že poškodená nebola jeho blízka osoba, okresný súd logicky a presvedčivo vysvetlil, prečo dospel k záveru, že postavenie obžalovaného a poškodenej možno kvalifikovať ako partnerský vzťah, teda že išlo o blízku osobu obžalovaného, čo vyplýva z toho, že fakticky spolu žili takmer 10 rokov a skutočnosť, že poškodená odišla od obžalovaného a potom sa naspäť vrátila, neznamená, že by takýto vzťah bol týmto prerušený.“

Možno preto konštatovať, že táto dovolacia námietka obvineného nie je dôvodná.

Rovnako tak nie je dôvodná ani dovolacia námietka obvineného týkajúca sa nenaplnenia kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 písm. d)

Trestného zákona - páchanie činu závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas, pretože zo skutkovej vety rozsudku prvostupňového súdu jasne vyplýva, že obvinený sa mal skutku dopúšťať v období od januára 2016 do 7. júla 2018, teda počas obdobia dva a pol roka. Uvedená dĺžka v spojení s intenzitou a množstvom jednotlivých útokov obvineného voči poškodenej nepochybne naplňajú kvalifikovanú skutkovú podstatu trestného činu, a to jeho páchanie po dlhší čas.

Napokon, k dovolacej námietke obvineného týkajúcej sa nesprávnosti právnej vety rozsudku, v ktorej nie je uvedené, akým závažnejším spôsobom konania mal obvinený trestný čin spáchať, je potrebné uviesť, že ani táto dovolacia námietka nie je dôvodná, pretože v právnej vete rozsudku prvostupňového súdu je jasne uvedené, že obvinený čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku a z tohto dôvodu dovolanie obvineného C. L. na verejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.